

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 13 marca 1960 r.

w sprawie przyznawania tytułu robotnika wykwalifikowanego.

Na podstawie § 4 ust. 1 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Monitor Polski Nr 76, poz. 402) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Tytuł robotnika wykwalifikowanego przyznają państwowe komisje egzaminacyjne, zwane dalej „komisjami”, powoływane przez kuratorów okręgów szkolnych przy:

- 1) większych zakładach pracy,
- 2) szkołach zawodowych,
- 3) kuratoriach okręgów szkolnych.

2. Komisje powoływane są dla poszczególnych zawodów lub dla grup zawodów pokrewnych.

§ 2. 1. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję przy większym zakładzie pracy na wniosek tego zakładu, jeżeli do egzaminu na tytuł robotnika wykwalifikowanego zgłoszonych jest co najmniej 15 kandydatów z tego zakładu pracy z jednego zawodu lub z kilku zawodów pokrewnych.

2. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję, o której mowa w ust. 1, przez nadanie działającej w zakładzie pracy komisji kwalifikacyjnej do określania kwalifikacji i kategorii zaszeregowania osobistego robotników — uprawnień komisji pod warunkiem, że przewodniczący, zastępca przewodniczącego i członkowie posiadają kwalifikacje określone w § 7.

§ 3. 1. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję przy szkole zawodowej dla kandydatów z zakładów pracy, jeżeli przy zakładach tych nie zostały powołane komisje albo jeżeli osoby wchodzące w skład komisji działających przy tych zakładach nie posiadają kwalifikacji w zakresie zawodu, w którym kandydat ubiega się o tytuł robotnika wykwalifikowanego.

2. Szkoła zawodowa, przy której ma być powołana komisja, powinna odpowiadać co do kierunku szkolenia zawodom i specjalnościom kandydatów do egzaminu, jak również powinna mieć odpowiednie warsztaty szkoleniowe oraz kadrę nauczycielską, z której można skompletować skład komisji.

§ 4. 1. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję przy kuratorium okręgu szkolnego, jeżeli brak warunków do zorganizowania komisji przy zakładach pracy lub przy szkołach zawodowych.

2. Komisja, o której mowa w ust. 1, może działać w siedzibie kuratorium lub poza siedzibą kuratorium, może też organizować egzaminacyjne sesje wyjazdowe.

§ 5. Jeżeli przy zakładach pracy i przy szkołach zawodowych danego okręgu, jak również przy kuratorium okręgu szkolnego nie można zorganizować komisji dla niektórych zawodów lub dla niektórych grup zawodów pokrewnych ze względu na małą liczbę kandydatów, brak odpowiednich warsztatów szkoleniowych lub odpowiednich kandydatów na członków komisji — kuratorium okręgu szkolnego wskazuje kandydatom ubiegającym się o tytuł robotnika wykwalifikowanego te kuratoria okręgów szkolnych, w których zorganizowane są komisje dla danego zawodu.

§ 6. 1. Komisja składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i członków komisji. Skład komisji może być bieżąco uzupełniany lub zmieniany w zależności od potrzeb.

2. Komisja przeprowadza egzaminy w kompletach egzaminacyjnych. Komplet składa się:

- 1) z przewodniczącego kompletu, którym może być przewodniczący komisji, zastępca przewodniczącego komisji albo wyznaczony przez przewodniczącego członek komisji, jeśli posiada kwalifikacje przewidziane w § 7 ust. 1,
- 2) z dwóch lub trzech członków komisji — egzaminatorów tak dobranych, aby skład kompletu egzaminacyjnego zapewniał właściwy poziom i przebieg egzaminu.

3. Do składu komisji przy szkołach zawodowych i przy kuratoriach okręgów szkolnych powinni być powoływani zarówno nauczyciele, jak i fachowcy nienauczyciele odpowiadający warunkom określonym w § 7.

4. Do komisji kurator okręgu szkolnego może delegować swego przedstawiciela. Do komisji przy większym zakładzie pracy kurator okręgu szkolnego powinien delegować swego przedstawiciela. Przedstawicielowi kuratora przysługują uprawnienia członka komisji.

5. Do komisji wojewódzka komisja związków zawodowych może delegować ze swego ramienia przedstawiciela odpowiedniego branżowo zarządu okręgu związku zawodowego lub — w braku takiego zarządu na danym terenie — przedstawiciela rady zakładowej zakładu pracy odpowiadającego branżowo danej komisji. Delegatowi wojewódzkiej komisji związków zawodowych przysługują uprawnienia członka komisji.

6. W komisji dla zawodów wymagających kwalifikacji artystycznych co najmniej jedna osoba spośród wchodzących w skład komisji powinna posiadać kwalifikacje plastyczne w zakresie danego zawodu.

§ 7. 1. Przewodniczącym komisji i jego zastępcą powinna być osoba posiadająca:

- 1) wyższe wykształcenie techniczne i co najmniej 3-letnią praktykę zawodową lub
- 2) średnie wykształcenie techniczne i co najmniej 5-letnią praktykę zawodową albo
- 3) dyplom mistrzowski i co najmniej 10-letnią praktykę zawodową.

2. Członkami komisji powinny być osoby posiadające wyższe lub średnie wykształcenie techniczne albo dyplom mistrzowski i co najmniej 3-letnią praktykę zawodową.

3. Wykształcenie techniczne, dyplomy mistrzowskie oraz praktyka zawodowa przewodniczącego, jego zastępcy i członków komisji powinny odpowiadać co do kierunku i specjalności zawodowej zawodom osób egzaminowanych.

4. Jeżeli w danym zawodzie brak osób z odpowiednim wykształceniem technicznym lub mistrzów z dyplomami mistrzowskimi, kurator okręgu szkolnego może powołać do składu komisji osoby ze zbliżonymi co do kierunku i specjalności wykształceniem, dyplomem mistrzowskim oraz praktyką zawodową.

§ 8. 1. Przewodniczącym i członkiem kompletu egzaminacyjnego nie może być małżonek kandydata do egzaminu, jego krewny lub powinowaty w linii prostej bez ograniczenia, a w linii bocznej aż do stopnia między dziećmi rodzeństwa, jak również osoba związana z kandydatem z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Poza tym i w innych uzasadnionych przypadkach może nastąpić wyłączenie przewodniczącego lub członka z kompletu egzaminacyjnego.

2. Decyzję w sprawie wyłączenia przewodniczącego z kompletu egzaminacyjnego podejmuje kurator okręgu szkolnego, a w sprawie wyłączenia pozostałych członków — przewodniczący komisji.

§ 9. Członkowie komisji są obowiązani do przestrzegania tajności przebiegu prac komisji.

§ 10. 1. Podanie o dopuszczenie do egzaminu w celu uzyskania tytułu wykwalifikowanego robotnika w określonym zawodzie wnosi się do kuratorium okręgu szkolnego właściwego ze względu na miejsce pracy kandydata, a jeśli nie jest on zatrudniony — ze względu na miejsce jego zamieszkania.

2. Do podania należy dołączyć:

- 1) własnoręcznie napisany życiorys,
- 2) świadectwo urodzenia,

3) zaświadczenie o miejscu zamieszkania,

4) 2 poświadczone fotografie,

5) zaświadczenie stwierdzające przepracowanie w zawodzie okresu równego łącznemu okresowi trwania nauki zawodu w zakładzie pracy i wstępnego stażu pracy przewidzianego dla danego zawodu,

6) posiadane świadectwa szkolne,

7) dowód uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

3. Jeżeli komisja egzaminacyjna ma być zorganizowana w ośrodku szkoleniowym, w którym przebywają kandydaci do egzaminu zamieszkali w innych miejscowościach, podania o dopuszczenie do egzaminu mogą być składane do kuratorium okręgu szkolnego właściwego ze względu na położenie ośrodka.

§ 11. 1. O dopuszczeniu do egzaminu decyduje kurator okręgu szkolnego opierając się na przedstawionych dokumentach oraz stosownie do wymagań kwalifikacyjnych ustalonych przez właściwego ministra.

2. Podania kandydatów dopuszczonych do egzaminu kurator przesyła do przewodniczącego odpowiedniej komisji egzaminacyjnej w celu przeprowadzenia egzaminu.

3. W razie niedopuszczenia do egzaminu, kandydatów zwraca się złożone dokumenty oraz opłatę egzaminacyjną.

§ 12. Oplata za egzamin wynosi 200 zł. Kurator okręgu szkolnego może z uzasadnionych powodów zwolnić kandydata na jego wniosek od opłaty za egzamin całkowicie lub częściowo.

§ 13. Termin, miejsce przeprowadzenia egzaminów oraz skład kompletu egzaminacyjnego spośród członków komisji powołanych przez kuratora okręgu szkolnego wyznacza przewodniczący komisji.

§ 14. O terminie i miejscu egzaminu przewodniczący komisji zawiadamia kandydatów do egzaminu, członków komisji, kuratora okręgu szkolnego oraz wojewódzką komisję związków zawodowych co najmniej na 14 dni przed egzaminem.

§ 15. Egzamin mający na celu przyznanie tytułu robotnika wykwalifikowanego w określonym zawodzie składa się z dwóch części: egzaminu praktycznego i egzaminu teoretycznego.

§ 16. 1. Egzamin praktyczny polega na samodzielnym wykonaniu zadania lub przedmiotu wyznaczonego przez komisję w terminie przez nią określonym. Zadanie to lub przedmiot powinny być tak dobrane, aby na podstawie wykonanej pracy można było stwierdzić, czy kandydat potrafi samodzielnie wykonywać prace wymagane od robotnika wykwalifikowanego oraz czy posiada dostateczną znajomość metod pracy, rysunku, obliczeń, organizacji stanowiska pracy, umiejętność posługiwania się maszynami i narzędziami — zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi ustalonymi dla danego zawodu przez właściwego ministra. Egzamin praktyczny nie może trwać dłużej niż 16 godzin w ciągu dwóch kolejnych dni.

2. Nadzór nad wykonaniem pracy sprawuje członek (członkowie) komisji wyznaczony przez przewodniczącego. Po wykonaniu przez egzaminowanego pracy członek (członkowie) komisji sprawujący nadzór nad jej wykonaniem odnotowuje w karcie egzaminacyjnej czas, w jakim praca została wykonana, oraz stopień samodzielności zdającego. Oceny egzaminu praktycznego dokonuje komisja. Jeżeli wykonana praca nie pozwala na stwierdzenie dostatecznych umiejętności

praktycznych zdającego, komisja może zarządzić wykonanie dodatkowej pracy próbnej w obecności komisji. Czas wykonania tej pracy nie może być dłuższy niż 2 godziny.

3. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu teoretycznego jest co najmniej dostateczna ocena z egzaminu praktycznego.

§ 17. Egzamin teoretyczny składa się z egzaminu pisemnego i ustnego. Obejmuje on sprawdzenie wiadomości z technologii zawodu, maszynoznawstwa, materiałoznawstwa, rysunku zawodowego, organizacji zakładu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy — zgodnie z wymaganiami ustalonymi dla danego zawodu przez właściwego ministra — oraz z nauki o Polsce i świecie współczesnym i podstawowych przepisów prawa pracy w zakresie programu ustalonego przez Ministerstwo Oświaty. Osoby zatrudnione w zakładach spółdzielczych powinny ponadto wykazać się znajomością podstawowych zasad spółdzielczości.

§ 18. Egzamin pisemny nie powinien trwać dłużej niż dwie godziny. Egzamin ustny kandydata nie powinien trwać dłużej niż 2 godziny, przy czym w trakcie egzaminu należy co pół godziny wprowadzać krótkie przerwy.

§ 19. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół.

§ 20. Warunkiem złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym jest uzyskanie przez zdającego oceny co najmniej dostatecznej z każdej części egzaminu (§ 15). O wyniku egzaminu decyduje komisja większością głosów przy obecności co najmniej przewodniczącego i 2 członków kompletu egzaminacyjnego. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Wynik egzaminu ogłasza kandydatowi przewodniczący komisji.

§ 21. Przyznanie tytułu robotnika wykwalifikowanego w określonym zawodzie stwierdza świadectwo wystawione według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia.

§ 22. W razie niepozytywnego wyniku egzaminu przewodniczący komisji podaje kandydatowi termin, po którego upływie może się on poddać ponownemu egzaminowi. Termin ten nie może być krótszy niż 3 miesiące. Przy ponownym składaniu egzaminu komisja może zaliczyć kandydatowi poprzedni egzamin praktyczny, jeżeli złożył go z wynikiem co najmniej dobrym.

§ 23. Wykonane na egzaminie przedmioty mogą przejść za zwrotem kosztów na własność egzaminowanego lub też stają się własnością szkoły albo zakładu pracy, w którym przeprowadzono egzamin praktyczny, jeżeli były wykonane z surowców przydzielonych przez szkołę lub zakład pracy.

§ 24. 1. Osoby, które w myśl § 5 ust. 1 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Monitor Polski Nr 76, poz. 402) mają prawo otrzymać tytuł robotnika wykwalifikowanego bez składania egzaminu, składają podania o przyznanie tego tytułu do kuratorium okręgu szkolnego właściwego ze względu na miejsce pracy, a jeśli nie są zatrudnione — ze względu na miejsce swego zamieszkania.

2. Do podania należy dołączyć następujące dokumenty:

- 1) w stosunku do osób, które ukończyły szkołę zawodową:
 - a) świadectwo urodzenia,
 - b) własnoręcznie napisany życiorys,
 - c) świadectwo ukończenia szkoły zawodowej,

d) zaświadczenia odbycia stażu pracy na stanowisku robotnika i złożenia egzaminu w zakresie tego stażu,

e) 2 poświadczone fotografie,

f) dowód uiszczenia opłaty w wysokości 30 zł,

2) w stosunku do osób, które odbyły naukę zawodu w zakładach pracy:

a) świadectwo urodzenia,

b) własnoręcznie napisany życiorys,

c) zaświadczenia odbycia nauki zawodu w zakładzie pracy i złożenia egzaminu w zakresie tej nauki,

d) świadectwo ukończenia nauki doszkalającej,

e) zaświadczenia odbycia stażu pracy i złożenia egzaminu w zakresie tego stażu,

f) 2 poświadczone fotografie,

g) dowód uiszczenia opłaty w wysokości 30 zł.

3. Kurator okręgu szkolnego wyznacza komisję, która ma wydać zainteresowanemu świadectwo przyznające tytuł robotnika wykwalifikowanego w określonym zawodzie. Wyznaczona komisja egzaminacyjna wydaje świadectwo po sprawdzeniu spełnienia przez kandydata warunków określonych w § 5 ust. 1 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych.

§ 25. Z przebiegu posiedzenia komisji egzaminacyjnej sporządza się protokół.

§ 26. Świadectwo przyznające tytuł robotnika wykwalifikowanego w określonym zawodzie podpisują przewodniczący i członkowie komisji egzaminacyjnej oraz delegat kuratora okręgu szkolnego, jeżeli był do komisji delegowany. Świadectwo zaopatruje się w pieczęć kuratorium okręgu szkolnego.

§ 27. 1. Przewodniczącemu, zastępcy przewodniczącego i członkom komisji oraz kandydatom ubiegającym się o tytuł robotnika wykwalifikowanego przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu przeciwko uchwałom komisji. Sprzeciw powinien być zgłoszony do kuratora okręgu szkolnego w ciągu 7 dni od powzięcia uchwały i załatwiony przez niego w ciągu dalszych 30 dni.

2. Świadectwo przyznające tytuł robotnika wykwalifikowanego nie może być wydane przed rozstrzygnięciem sprzeciwu przez kuratora okręgu szkolnego (ust. 1).

§ 28. Niezależnie od przypadków przewidzianych w § 27 ust. 1 kurator okręgu szkolnego może w trybie nadzoru z uzasadnionych przyczyn uchylić uchwałę komisji i zarządzić ponowne rozpatrzenie sprawy w tym samym lub zmienionym składzie komisji.

§ 29. W ciągu 7 dni po zakończeniu wszystkich czynności sesji egzaminacyjnej przewodniczący komisji przesyła kuratorium okręgu szkolnego sprawozdanie z działalności komisji oraz wszystkie akta komisji.

§ 30. Kuratorium okręgu szkolnego obowiązane jest prowadzić rejestr wydanych świadectw robotnika wykwalifikowanego w określonym zawodzie oraz przechowywać akta komisji egzaminacyjnych.

§ 31. Wydatki związane z działalnością komisji pokrywane są z budżetu Państwa.

§ 32. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty: W. Tułodziecki.

Załącznik do zarządzenia Ministra
Oświaty z dnia 18 marca 1960 r
(poz. 209).

Fotografia 37. X 52 mm
bez nakrycia głowy
na jasnym tle

Ś W I A D E C T W O

Ob. urodzon dnia 1 r.
w powiat
decyzją Państwowej Komisji Egzaminacyjnej powołanej przez Kuratora Okręgu Szkolnego
. w pismem z dnia nr
otrzymał na podstawie § uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r.
w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Monitor Polski Nr 76, poz. 402)

tytuł robotnika wykwalifikowanego
w zawodzie

. dnia 19 r.
(miejsowość)

Nr rejestru

Członkowie
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

Przewodniczący
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

.
.
.

Pieczczę
kuratorium okręgu szkolnego